

A ginger and white cat is perched on a thick, dark tree branch. The cat is looking directly at the camera with a neutral expression. The background is a soft-focus view of green leaves and a clear blue sky. The tree trunk on the left is covered in rough, grey bark.

Integraal afwegen

Hoe doe je dat als bestuurder **met** een
bezorgde samenleving?

- Ooit was persoonlijke ellende een 'act of god', daarna geloofden de liberalen dat het door persoonlijke fouten kwam: het eigen-schuldbeleid.
- Sinds WOII ongeveer hebben we gebouwd aan een veiliger wereld door een risicobeleid gebaseerd op het aanpakken van de grootste risico's.
- Nu echter is de media-rapportage van 'pech' het bewijs dat het systeem gefaald heeft: het nieuwe schuldbeleid
- Een van de gevolgen is dat slachtoffers van exotische pech meer 'rechten' hebben dan slachtoffers van 'gewone' pech.
- Daardoor wordt beleid steeds minder risico-gericht ...

- Media vinden zielige Igor in de boom. Er is geen tijd/ruimte voor rapportage van de context.
- Volksvertegenwoordigers reageren vol afschuw op de mediaberichtgeving over Igor
- Bestuurders vinden het lastig om de volksvertegenwoordiging te weerspreken en willen liever daadkrachtig Igor redden: er moet actie komen
- De ambtenarij en zeker de branche-vertegenwoordiging kennen de context meestal wel maar kennen ook hun plaats: er komt Igor-beleid
- De 'uitvoering' negeert veel van het nieuwe Igor-beleid dat ingewikkeld is en daardoor kan Igor weer in de boom terecht komen...

- Veiligheidsbeleid is nu
 - Ondoorzichtig – we kennen de kosten en baten van ons beleid meestal niet.
 - Onevenwichtig – we zetten geld vaak niet op de meest zinvolle plaats in
 - Onrechtvaardig – je kunt maar beter een rampslachtoffer zijn of door een industrieel risico worden bedreigd
 - Onuitvoerbaar – veel beleid is papier en symboliek dus diegenen die echt er mee moeten werken hebben niets in handen

- Aantal doden is een gebruikelijke maatstaf voor acute risico's en dan sinds 1989 een norm van 'eens per honderdduizend jaar' kort genoteerd als 10^{-5}
- Alle exotische risico's voldoen 'per definitie' aan die norm
- Wie breder wil afwegen door naar 'gezondheidsrisico's' te kijken moet rekenen in verloren gezonde levensjaren (DALY's zoals aanbevolen door bijv. de WHO¹)
- Dan gebruikelijke norm in Nederland is een maximale investering van €40.000 – €60.000 per DALY

¹: deed WHO alleen even niet rondom Corona

- We leven nog steeds langer in gezonde levensjaren¹ ()
- De reden is voornamelijk slimmere techniek en inzicht in human factors (yep vaak door schade en schande)
- En veel minder door regulering vanwege Igor-beleid

¹: Grrrrr: coronabeleid knakte de wereldwijde trend

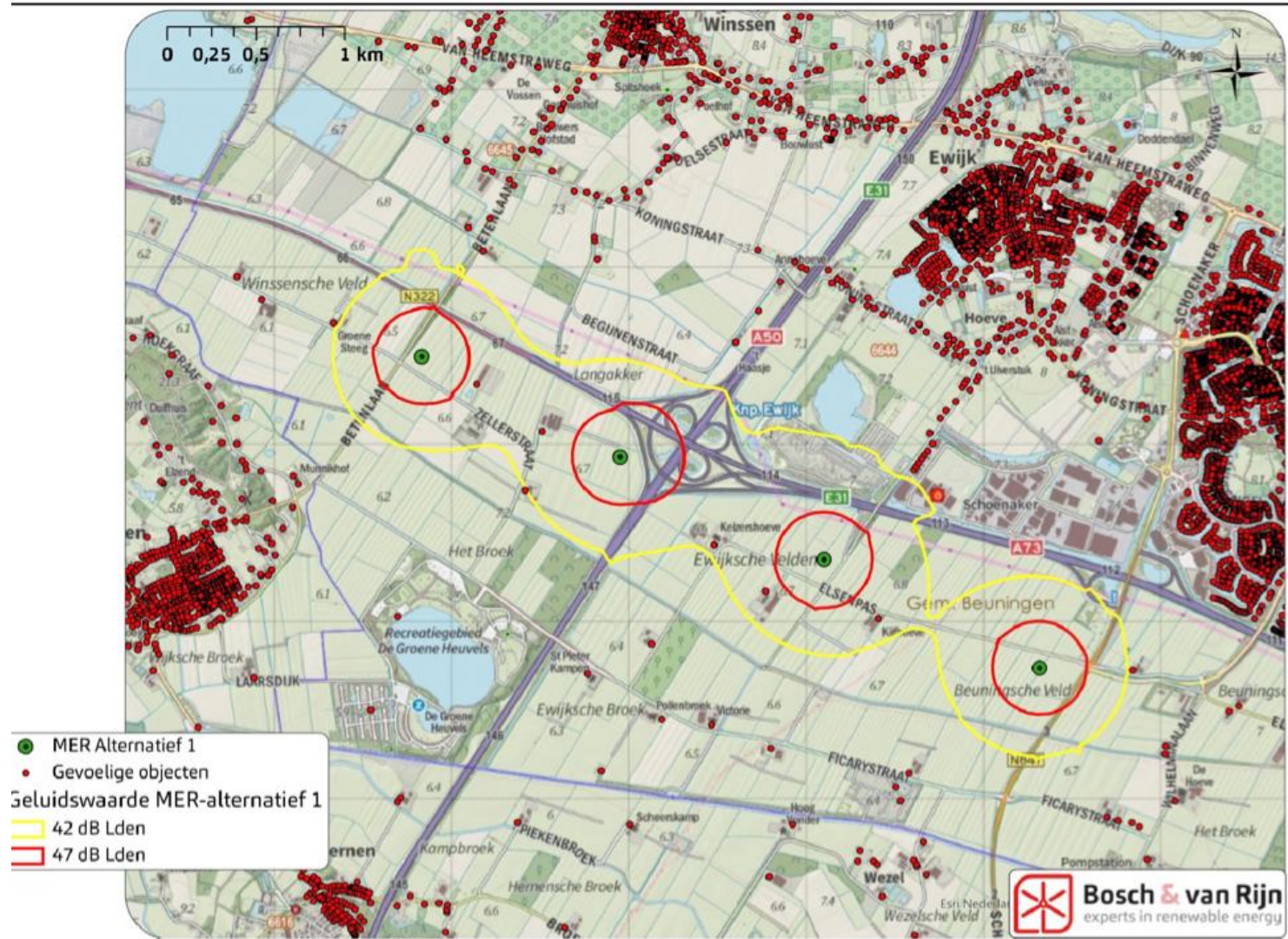
- Waterstof is geen groter ev-risico dan aardgas en bespaart CO-levens (5 per jaar ... 200 DALYs) en (als groen) luchtverontreinigingsdoden in de keten (enkele duizenden DALYs)
- Bestuurlijk probleem: klassieke veiligheidsdeskundigen kijken echter alleen naar de nieuwe risico's ... en die moeten dan nog lager anders worden ze activistisch
- Dat kost zoveel dat de transitie vertraagd wordt en dat kost echte doden

maar let op: energietransitie moet wel economisch uitkunnen want werkloosheid is het grootste individuele risico

Ingewikkeld voorbeeldje windmolens

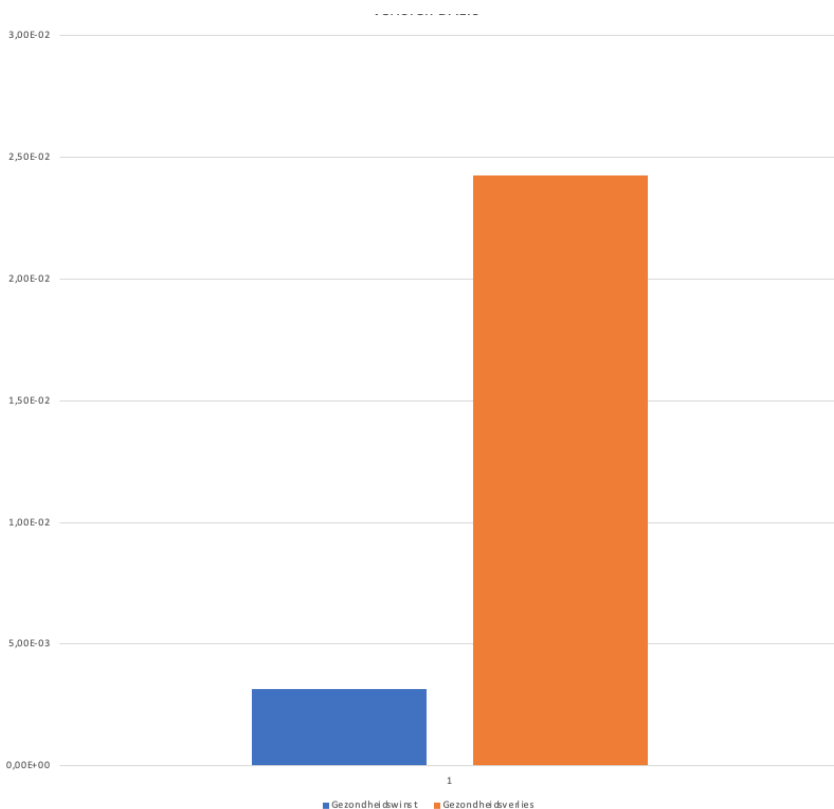
uur 8

L_{den} 47- en 42 dB-contour alternatief 1 – GE 4.8 158 op 165m ashoogte

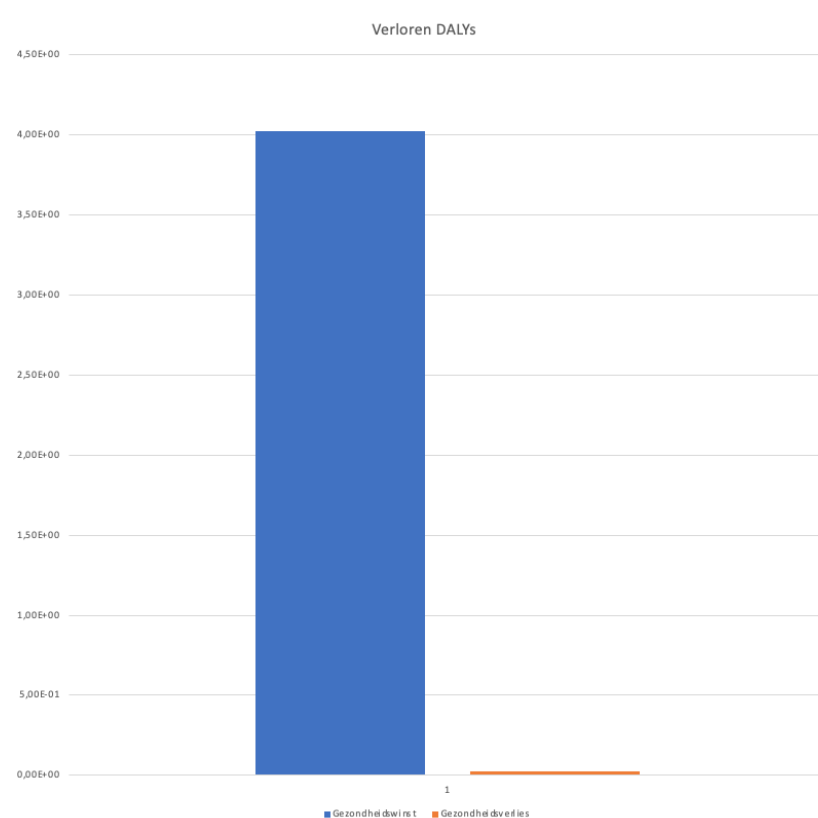
Wat is het frame van integraal afwegen?

Lokaal

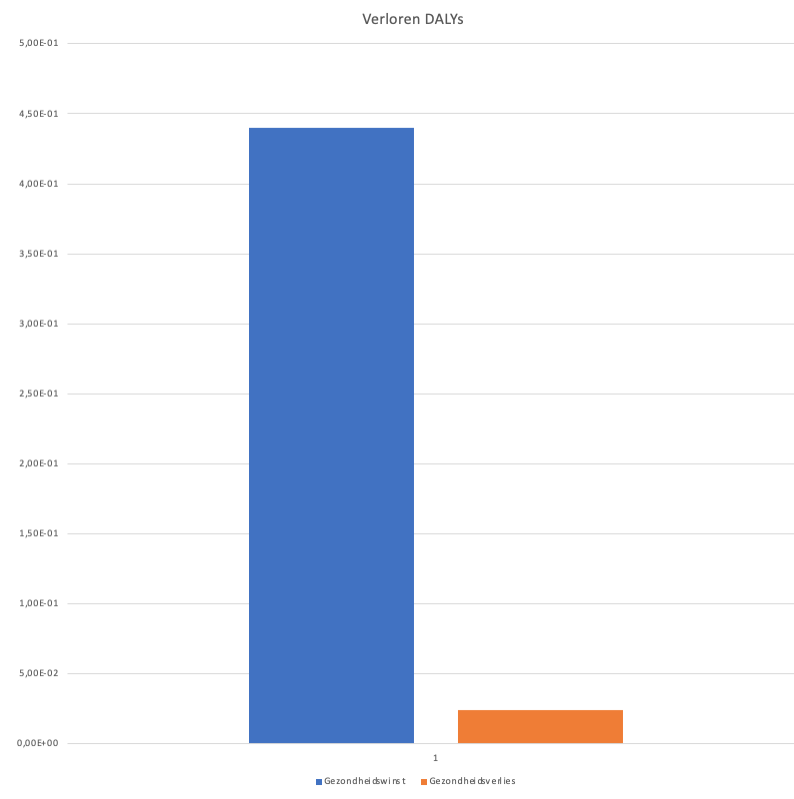
<-Gezondheidswinst Gezondheidsverlies->

Mondiaal

<-Gezondheidswinst Gezondheidsverlies->

- Wat als je een kruispunt extra vervangt?

<-Gezondheidswinst Gezondheidsverlies->

- Onderzoek laat structureel zien wat bestuurders intuïtief vaak al weten:
 - Iedere inwoner begrijpt heel goed dat besturen het verdelen van ‘pijn’ is
 - Bijna iedereen verwacht van bestuurders dat ze op grond van ratio (i.p.v. emoties) beslissen in het algemeen belang
 - En bijna iedereen voelt zich vrij om in verzet te komen met alle middelen (ook emotioneel appèl) als zijn individueel belang geschaad wordt
- We noemen dit de ‘narrige burger’.

- a. Wat waren de veiligheidszorgen van bewoners?
- b. Met het inzicht van nu en de presentatie van Ira: wat zijn de feitelijke veiligheidsrisico's?
- c. Hoe heb je de informatie over de feitelijke risico's gezocht en gevonden?
- d. Hoe heb je deze risico's gecommuniceerd naar de bezorgde bewoners?
- e. In welk van deze vier stappen (1) achterhalen veiligheidszorgen, 2) bepalen feitelijk risico, 3) het risico in perspectief plaatsen, en 4) vervolgens communiceren) had je, achteraf bekeken, iets anders kunnen doen?